

Evidencijski broj / Article ID: 15400437
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

TONINO PICULA 5:12.

Milanović je trebao čestitati novoj predsjednici

*Ne bih bio sretan da ponovno
moram dizati SDP s poda*

MNOGI U NJEMU VIDE ČOVJEKA KOJI TREBA

PIŠE: TOMISLAV KRASNEC

Na europskim izborima u proljeće 2014. SDP je poražen, ali je Tonino Picula pobijedio. Osvojio je daleko najveći broj preferencijalnih glasova. Nakon tih izbora bio je suočen s očekivanjima da bude predvodnik novih promjena u svojoj stranci SDP-u. Na predsjedničkim izborima na prijelazu 2014./2015. Ivo Josipović je poražen, a s njime još jednom i SDP. I opet su se, barem u medijima, pojavila očekivanja i pitanja hoće li Picula biti predvodnik nekih promjena u SDP-u. U razgovoru za Večernji list, vođenom u srijedu u njegovu uredu u Bruxellesu, Picula otvoreno govori i o tom pitanju, no najprije o svom poslu ovdje i sada.

:: Jedan ste od onih zastupnika koji su se u novom mandatu i doslovno preselili u Bruxelles. Kako izgleda život u novom gradu? Bolje. Čim je čovjek

više s vlastitom obitelji, to mu onda mijenja i kontekst u kojem radi ovaj posao. Naravno da to iziskuje neke dodatne prilagodbe, pogotovo kad imate malo dijete. Premda supruga više ne radi u svojoj struci kao kada smo živjeli u Zagrebu, imam osjećaj da je još više zaposlena jer gotovo sve leži na njoj.

:: Čime se ovih dana bavite, na što ste fokusirani?

Po običaju, radim nekoliko stvari istovremeno. Nisam u poziciji da se fokusiram samo na jednu temu. Recimo, danas sam otvorio konferenciju o investiranju u komunalnu infrastrukturu na lokalnim razinama u uvjetima članstva u EU. Prije toga sam iznio komentare na parlamentarno izvješće o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici za 2014., a na početku radnog dana sudjelovao sam na pripremnom sastanku za organizaciju skupa koji bi trebao okupiti predstavnike luka Rijeka, Koper i Trst. Ali kad govorimo o planovima, pripremam odlazak u SAD.

:: To je slično onome putovanju lani kad ste išli s kolegom iz HDZ-a Davorom Stierom?

Tako je, ovaj put u SAD putujem s Alojzom

Peterle-om, bivšim slovenskim premijerom koji je dugogodišnji zastupnik u EP-u. Govorit ćemo o cijelom nizu pitanja koja EU mora rješavati s one strane svojih vanjskih granica u sljedećih pet godina. O pozicijama vezanim za sukobe u Ukrajini i oko nje, nova krizna žarišta na sjeveru Afrike i na Bliskom istoku. Cijeli ćemo tjedan imati susrete u State Departmentu, Pentagonu, UN-u, na sveučilištima... Drugi bitan aspekt koji povezuje Peterlea i mene dužnosti su u izaslanstvima EP-a. On je šef izaslanstva za odnose s Makedonijom, a ja za BiH i Kosovo. I o tome ćemo doista ne samo razgovarati Amerikancima nego ćemo ih i štošta pitati. Što možemo očekivati od SAD-a u njegovoj eventualnoj novoj poziciji spram zimzelenih problema na Balkanu, koji dobivaju na važnosti nakon krize u Ukrajini. Odmah nakon povratka iz Amerike, sudjelovat ću na seminaru o energetici u Ankari. Bit će riječi o odnosima u sektoru proizvodnje i distribucije energenata između EU, zapadnog Balkana i prostora kojim moraju proći alternativni dobavni pravci energenata, a gdje zemljopisno i politički dominira Turska.

:: Mislite li da ima volje i fokusiranosti na strani SAD-a za pomoć u

BiH u traženju stabilnijeg rješenja za tu zemlju?

Mislim da svjedočimo resetiranju međunarodnih odnosa, pri čemu početne točke možemo tražiti u različitim zbivanjima. O tome je teško govoriti jer smo dio procesa u tijeku. Ali doista imam osjećaj da politička važnost zapadnog Balkana i peribalkanskog prostora raste razmjerno s interesom svijeta da na dužu stazu osigura izvjesnost opskrbe različitim energentima. Ono što zapadni Balkan, i BiH kao njegov "meki trbuh", može ponuditi prije svega je politička stabilnost kako bi se važni infrastrukturni projekti mogli planirati i dovršiti. Amerika je, npr., izuzetno zainteresirana za projekt LNG terminala na Krku, a

NE BIH BIO SRETAN DA PONOVRNO MORAM BITI DIO TIMA KOJI SDP TREBA DIZATI S PODA

☞ Ako se ništa bitno ne promijeni, naš izborni neuspjeh nije teško predvi

A PREUZETI SDP

**ZASTUPNIK SDP-a
U EUROPSKOM
PARLAMENTU
O MOGUĆEM
POHODUNA
IBLEROV TRG**

**NIŠTA SE NIJE
PROMIJENILO U
KOMUNIKACIJI
S MILANOVIĆEM**

**MILANOVIĆ JE
NOVOIZABRANOJ
PREDsjednici
TREBAO
ČESTITATI,
POGOTOVO
NAKON ŠTO JE
TO UČINIO
JOSIPOVIĆ**

TONINO PICULA

BiH i Kosovo su u susjedstvu. Mislim da će se Washington – zbog razumljive želje da ostane važan igrač u procesu odlučivanja odakle energenti dolaze, kako i kome se distribuiraju – biti diplomatski i gospodarski prisutniji na zapadnom Balkanu.

:: Ovih se dana u EP-u raspravlja i o izvješćima o napretku kandidatkinja za članstvo u EU. Na nacrt rezolucije o Srbiji hrvatski zastupnici puno su se javljali za riječ i možda će stavljati amandmane. S obzirom na to da postoji saborska deklaracija iz 2011. koja kaže da RH neće bilateralna pitanja koristiti prema susjedima na njihovu putu prema EU, postoji li zaista opasnost da se Hrvati u EP-u počnu percipirati kao previše kritični prema Srbiji, kao što neki strani zastupnici već govore po kuloarima?

To je uvijek stvar mjere pojedinca, ali i reakcije interesnih skupina. Ne dopuštam da bilo tko oduzima legitiman prostor zastupnicima da otvoreno govore o problemima koje pojedine države imaju na svom europskom putu. Na žalost, mogao bih rutinski preslikati jedan dio amandmana koje sam dao prošle godine jer se prilike nisu mijenjale. I dalje imamo otvoreno pitanje tretmana etničkih manjina u Srbiji, njihova prava na školovanje na matičnom jeziku. I dalje imamo problem nečinjenja oko granica. Želio bih da se o našim granicama u Podunavlju makar počnu pregovarati. Ne tvrdim da je uvijek odgovornost asimetrično na srpskoj strani, treba vidjeti kolika je naša odgovornost u toj priči. Ali tu je i otvorena rana nestalih, pitanje onog neprihvatljivog što Srbija ima u svome zakonodavstvu, a to je da traži jurisdikciju nad stranim državljanima zbog zločina koji su počinjeni na hrvatskom teritoriju. Postoji milijada pitanja koja Srbija zbog sebe mora rješavati, a za koje je i Hrvatska zainteresirana kako bi sutra imala stabilnog europskog susjeda. A to što neki u EP sufliraju sa strane da ćemo se pretvoriti u nekakve dežurne čangrizavce, mislim da će ti prigovori izgubiti na snazi ako se potvrdimo kvalitetom primjedbi.

:: Kada mislite da bi Crna Gora ili Srbija, ili bilo koja druga država, mogle postati prva sljedeća koja će ući u EU?

Pogledajte npr. strukturu Junckerove Komisije. Više nema titulara proširenja. Umjesto toga kategoriziraju se tekući pregovori o proširenju. Zbog brojnih razloga nijedna od sadašnjih kandidatkinja ne može računati da će u skoro vrijeme postati članica. Kako sada stvari stoje, zaista je teško zamisliti okolnosti u kojima se eventualno može dogoditi novi "big bang", odnosno da preostale zemlje kandidatkinje, minus Island i Turska, skupno uđu u EU s nekim datumom poslije 2020. godine. Premda je teško to skoro očekivati, treba na tome raditi. Tu dolazimo do Hrvatske. Nama je, podvlačim, u izuzetnom nacionalnom interesu da Srbija, BiH i Crna Gora uđu u EU. Naravno, kao potpuno spremne za ulogu članica. I kraj naše tegobne tranzicije nije 1. srpnja 2013. nego datum kad zadnja susjeda bude ulazila u EU. Međutim, njima će se greške

zbog propusta iz prošlih ciklusa proširenja još manje praštati nego nama. I zato našu kritičnost nitko ne treba shvaćati kao zlonamjernost.

:: Očito je da se kao zastupnik u EP-u često bavite vanjskopolitičkim pitanjima. Koliko ste onda često u kontaktu s Ministarstvom vanjskih poslova?

Rijetko. Povremeno komuniciramo zbog dokumenata potrebnih za moje nastupe u EP.

:: Kad ste posljednji put bili u zgradi MVEP-a na Zrinjercu?

Kad sam otišao, 2003. godine. Mislim da je bio prosinac.

:: Kako to da ne odete ponekad onamo i razgovarate s ministricom Vesnom Pusić?

Rado bih se odazvao da me netko pozove. Pristojan čovjek ne odlazi tamo gdje ga ne zovu.

:: Kao zastupnik u EP-u važni ste i za svoju stranku. Koliko ste često u kontaktu s predsjednikom SDP-a Zoranom Milanovićem?

Postavljate pitanje na koje znate odgovor.

:: Znamo da je u javnosti uoči europskih izbora bilo puno govora o tome da se rijetko ili nikad ne čujete. Je li se išta promijenilo?

Nije.

:: Kako komentirate poraz Ive Josipovića?

Mislim da su četiri temeljna razloga

**NE RADI SE O NEKOM
AKCIJSKOM FILMU U
KOJEM JUNAK SAM
DONOSI POBJEDU.
OVO JE SLOŽEN
POLITIČKI PROCES**

zbog kojih je Ivo Josipović doživio neuspjeh. Prva slabost je što je cijelo vrijeme mandata pokušavao biti "all around" igrač. Želio se svidjeti gotovo svima na političkoj sceni, što samo po sebi ne mora biti loše, ali kad nedostaje fokusa na matične skupine koje pružaju neupitnu podršku onda se to zna na dan izbora pretvoriti u suprotnost. Drugi je razlog percepcija predsjednika kao dijela nepopularne vlasti. Da se našalim, birači su Ivu Josipovića prepoznali kao dio grijeha SDP-ovih struktura. Nije znao kako se nositi s tom percepcijom: da se jasno distancira od Vlade ili da ignorira tu vrstu problema? Čini se kako je to prilično utjecajan trenutak u ukupnoj analizi poraza.

:: A treća i četvrta slabost?

Žarište njegove kampanje bilo je usmjereno na relevantnu, ali za građane ustvari neprioritetnu priču o ustavnim promjenama. I četvrti razlog tog poraza je kontekstualan. Već dulje svjedočimo porastu uvrježenog konzervativizma u europskoj politici – u Hrvatskoj ga možemo personalizirati kroz Kolindu Grabar-Kitarović ili rast HDZ – ali se pojavljuje i nova vrsta europskog populizma kao posljedice doista dubokih strukturnih

nastavak na sljedećoj stranici »

eti i parlamentarni izbori neće biti tako neizvjesni poput predsjedničkih

NEL PAVLETIC/PIXSSELL

nastavak s prethodne stranice »

poremećaja u europskim društvima. To objašnjava visok postotak glasova koje je dobio gospodin Sinčić.

:: Drugi razlog koji ste naveli očito govori da je ovo velik poraz SDP-a. Mnogi pokušavaju svoju želju za promjenom u SDP-u projicirati na vas. Imate li kao političar taj potencijal da budete promjena u SDP-u?

Drago mi je što ljudi u meni prepoznaju nekoga tko personificira pozitivne i potrebne promjene u stranci. U svom pitanju artikulirali ste ono što je sadržaj velikog broja poruka koje primam. I to gradi ozbiljnu vrstu obveze – kako odgovoriti na tu vrstu očekivanja. Nisam novak u politici. Uzdahnem kad pomislim koliko sam već godina u hrvatskoj politici: četvrt stoljeća. SDP-u mogu i moram zahvaliti za sve što sam u životu postigao. Doduše, vjerojatno tog SDP-a ne bi bilo da jedan broj nas nije, kad je trebalo, krenuo obnavljati hrvatsku socijaldemokraciju pod izuzetnim vodstvom Ivice Račana. Međutim, sada smo u višestruko izbornoj 2015. godini i na pitanja o svom eventualnom budućem stranačkom angažmanu ne želim odgovarati kao pred matičarem: da ili ne. Ponavljam ipak da nikako ne priželjkujem situaciju da se opet nadem u timu koji treći put mora dizati SDP s poda nakon izbornog neuspjeha.

:: Neuspjeha koji je sad već možda neminovan?

Za razliku od predsjedničkih izbora koji su bili rezultatski krajnje neizvjesni, ako se ništa bitno ne promijeni, parlamentarni izbori neće imati tu rezultatsku neizvjesnost. Stranke na vlasti, to je pokazao i primjer mog SDP-a u kojem sam bio ministar vanjskih poslova, često su prestatične. Čak i onda kad stiže puno signala da štošta treba mijenjati, inertnost i oportunitizam često nadvladaju potrebu za promjenama. Ako se to ponovi, onda naš izborni neuspjeh nije teško predvidjeti. U svakom slučaju, kada bih se odlučio uključiti u poticanje promjena u stranci, na način na koji to priželjkuje dosta ljudi, to zbilja ne bih napravio usputno preko medija. Nego bih, kao što sam to već jednom napravio prije osam godina, došao na Iblerov trg i javno obznanio svoju kandidaturu za predsjednika SDP-a. Međutim, ta bi kandidatura morala biti utemeljena, ne bi smjela biti samo izraz želja, nego realne procjene mogućnosti. Ne radi se o presliku scenarija nekog banalnog akcijskog filma gdje junak samostalno odnosi pobjedu. Riječ je o političkom procesu u kojem glavnu ulogu, uz pojedince, imaju i tvrde okolnosti. Rizika se ne bojim, ali ih respektiram. S druge strane, SDP predvodi koaliciju u zadnjoj godini mandata. Umjesto recikliranja kadrovskih dilema, volio bih da Vlada u ovih godinu dana pokaže je li bacila koplje u trnje, misli li doista da im je vlastiti program, Plan 21, neobvezujući provizorij ili će, ako treba, umrijeti na nogama boreći se za obećano. Nije dovoljno argumentirati da će povratak HDZ-a na vlast biti skok unazad. Jer onima koji potpuno neodgovorno najavljuju neki novi domovinski rat i nova ideološka

svrstavanja i obračune treba suprotstaviti djelotvorniju politiku, a ne tek psovke.

:: Što očekujete da će nova predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović donijeti Hrvatskoj?

Novoizabrana predsjednica već svojim prvim potezima mora svjedočiti kako je ozbiljno mislila kad je govorila da se Hrvatska ubuduće mora razvijati na platformi većeg jedinstva, boljeg razumijevanja i konsenzusa oko ozbiljnih zahvata koje našu zemlju neminovno čekaju. Međutim, ne sviđa mi se, recimo, najava da će na jedan paraustavan način početi s postupkom licitiranja mandata za neku novu vladu jer joj se ova ne sviđa. To mi se ne čini kao ispunjavanje ustavne obveze predsjednika da se brine o stabilnosti sustava. Svakako da bi i predsjednik Vlade morao otvoreno razgovarati s novoizabranom predsjednicom Republike o temama koje zanima biračko tijelo zemlje u dugotrajnoj krizi, a koja je starija od mandata sadašnje Vlade. Kanal njihove komunikacije treba biti non stop otvoren. Ali što se tiče očekivanja od nove predsjednice, mislim da će uvjerljivo zastupati Hrvatsku u međunarodnim odnosima. To temeljim na njevoj uspješnoj diplomatskoj karijeri. A hoće li doista korektno artikulirati nacionalne interese, ovisi o tome hoće li se i u kojoj mjeri uspjeti emancipirati od vlastite stranke koja manjak suvisle političke ponude kompenzira viškom prijetnji uličnog tipa. To će biti druga vrsta testa za nju.

:: Kad ste rekli da bi trebao biti otvoren kanal komunikacije između premijera i predsjednice, koliko smatrate da je taj kanal minimiran već u startu zbog izostanka čestitke premijera?

To je bilo nepotrebno. Novoizabranoj predsjednici trebalo je čestitati, pogotovo nakon trenutka kad je to napravio onaj kome je najmanje bilo u interesu da joj čestita, onaj koji je činio sve da izbjegne taj trenutak čestitanja pobjednici, a to je Ivo Josipović. Nakon njega svi ostali akteri na političkoj sceni nisu imali što razmišljati, ako su htjeli i na taj način legitimirati jedan demokratski izborni proces.

:: Počeli smo razgovor pitanjem o životu u Bruxellesu, možda da ga i završimo. Hrvatska sad ima i premijera i predsjednicu kojima se važan dio karijere i života zbija u Bruxellesu. Sad ste i vi ovdje, možda je i ovo za vas jedna nova vrsta odskočne daske. Gdje se vidite nakon ovog mandata?

U poslu zastupnika u Europskom parlamentu nalazim puno zadovoljstva. Kad pogledam u retrovizor i razmišljam što sam sve prošao u 25 godina, čini mi se da ovog trenutka ovdje mogu dati svoj maksimum. Ne samo zbog osjećaja predanosti jednom ozbiljnom poslu nego ponajprije zbog osjećaja duga onim ljudima koji su me birali, a koji još uvijek ne osjećaju da im je članstvo Hrvatske u EU promijenilo živote nabolje. S druge strane, ne želim biti licemjer: mnogo ljudi me biralo da pošalju jasnu poruku Zoranu Milanoviću. Ja sam svjestan te vrste političke obveze i baš zato ću voditi računa kako najbolje mogu pomoći svojoj stranci, a time i svojoj zemlji, u trenucima kada osjetim da je potreban drugačiji angažman. Hoće li to biti za pet godina ili će okolnosti skratiti moj mandat – tek treba vidjeti.

**NIJEDNA OD ZEMALJA
KANDIDATKINJA ZA
ULAZAK U UNIJU
NEMOŽE RAČUNATI
DA ĆE USKORO
POSTATI ČLANICA**